

HoldonGolf Projekt/RS9 Színház
Monológok, bilógok, trilógok

JOHN
2017. december 04.

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

Az a színház egyik csodája, hogy soha sem lehet tudni, mi vár ránk, miután helyet foglaltunk. Egy darabnak rengeteg különböző rétege van, – maga a történet, színészi játék, díszlet, zene, effektusok, amik közül akár, ha egy is rossz vagy hiányzik, már nem kerek az élmény. Az RS9 színházban a héten egy olyan darabot volt szerencsém megnézni, ami átfogalmazta bennem a „hiányzó réteg” fogalmát. A HoldonGolf Projekt által színre vitt francia kortárs *Jean-Michel Ribes: Monológok, bilógok, trilógok* az idei legjobb budapesti színház élményem volt, nem véletlenül!

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

Színpadra vinni egy szöveget eleve olyan, mintha idegen nyelvre fordítanánk le valamit. Semmi sem lehet véletlen, mindennek jelentése van, a legapróbb részlet is számít. Éppen ezért egy másik nyelvből vett irodalmi – különösen, ha az a kacskaringós francia – szöveget magyarul színpadra vinni embert próbáló feladat. Koránt sem elég az, ha önmagában értelmes a szöveg. Minden szójátéknak, belső nyelvi humornak, szóárnyalatnak ülnie kell – különösen egy olyan színházi darab esetén, aminek a címe csupa beszédet sugall. Gulyás Adrienn fordítói munkája teljes elismerést érdemel, a felsorolt problémák mindegyikét sikeres leküzdötte. A darab ismertetője örkényi humort ígért, és ami a nyelvezetet illeti, hála neki, ez meg is valósult.

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

A nyelv tehát remek volt, na de mi a helyzet azzal, amit ezzel a nyelvvel elmeséltek? Ahogyan a címből is sejteni lehetett, egységes történet helyett inkább az apróbb jelenetek, azokon belül is a beszéd dominált. 90 perc egyetlen összefüggő történettel, szünet nélkül kissé hosszú lett volna, a sok és meglehetősen változatos jelenetek azonban elvették az ember időérzését. Úgy vélem, aki Örkényt megemlékezésével – ha csak figyelemkeltésből is – belevonta a játékba, nagyon beletrafált a lényegbe. Első látásra a jelenetek hétköznapi eseményeknek tűnnek – szakítás és egyéb szerelmi gondok, pletykálgatás és a felnőtt élet egyéb szépségei, – ahogy haladunk előre azonban, mindig csavarodnak egyet-kettőt a dolgok, éppen úgy, ahogy Örkénynél is a fasírt elkészítésének leírása filozófiai gondolattá "sül ki".

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

Cortés Sebastián, a darab rendezője jó alapanyagból dolgozott, és megfelelően is bánt vele. Ahogyan az emberi beszéd, úgy egy történet sem képes kibontakozni, ha teljesen szabadon hagyják, vagy ha mozdulatlaná kötik. Cortés Sebastián egy képzett idomár tapasztalatával szelídítette meg a szöveget. A végeredményben a l'art pour l'art zabolátlan könnyedsége, az improvizáció izgalmaközben a háttérben végig ott van biztos alapnak az eredeti szöveg és a rendezői utasítások. Láttam már elúszott, saját szabadságába belefulladt Shakespeare-darabot és túlkomponált önálló előadást is az idén, ezek után pedig még jobban tudtam értékelni a hozzáértő kéz lenyomatát. Ilyen az, amikor egy rendező meg is érti, és nem csak dirigálja a művet.

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

A színészekről és a díszletről e darab esetében együtt illik beszélni, mindkét feladat oroszlán részét ugyanis Bach Zsófia, Kathy Zsolt és Makray Gábor végezték. Rengeteg különböző korú, külsejű, társadalmi helyzetű és viselkedésű ember bőrét kellett egy este alatt magukra öltetniük, de bizonyára fárasztó feladatuk egyben hálás is volt. Bach Zsófia ugyan olyan élethű volt hajlott hátú öreg hölgyként, mint a fiatal szerelmes nő szerepében, a kettő között pedig néha pusztán percek teltek el. A díszlet egyetlen állandó tér híján folyton változott, a színészek két jelenet között maguk rendezték át a teret – így egyértelműen semmi extra nem volt a színpadon. Kisköltségvetésű volt ugyan, de minden lényeges jelen volt. A látvány diákéveim színjátszó tapasztalatára emlékeztetett, csakhogy ők profin csinálták.

Forrás: sajtóanyag fotó: Toldy Miklós/Fotópróba

Habár általában kép és hang együtt szerepel, utóbbit több okból is külön említem meg. Ha a díszlet kis költségvetésű volt, akkor a zene filléres. Néha megjelennek ugyan hangok – Bach Zsófia fuvolájának trillája, pet-palack zörgés, lábdobogás és egyéb „csináld magad” hangeffektek – de összességében csend honolt a színpadon. Szinte semmilyen aláfestés nem vonta el a figyelmet a dialógusokról, s pontosan itt van a kutya elásva: ez a darab a beszédről szólt, szavakról, amikkel szeretünk, bántunk, hazudunk, megijesztünk, félrevezetünk és kifejezzük önmagunkat. Eleinte különös volt a csend, de aztán a ritka hangeffektek alkalmával vissza kívántam. Ennek a darabnak nem kellett több az emberi beszéd alapvető dallamánál.

Forrás: sajtóanyag

Ha már a szavak estéje volt, az egész produkciót a rendhagyó jelzővel lehetne a leginkább illetni. A HoldonGolf Projekt különleges gyöngyszemet alkotott, amit ha tudnám, hogy ezáltal veszítene az értékéből, nagyközönség elé állítanám.